

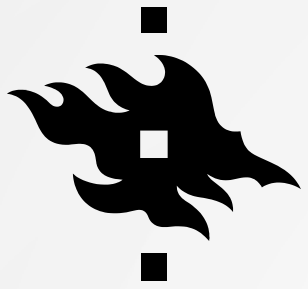
AVOIMEN TIETEEN KOORDINAATIO: KOKEMUKSET YLIOPISTOTASOISEN AVOIMEN TIETEEN YHTEISTYÖN KEHITTÄMISESTÄ HELSINGIN YLIOPISTOSSA

Tutkimuspalvelupäivät
21.8.2025
Tiina Käkälä & Tii Salminen,
HY/Tutkimuspalvelut

TAUSTAA: MIHIN TARVITTIIN AVOIMEN TIETEEN KOORDINAATIORYHMÄÄ?

- Välimatka yliopiston strategisen tason (yliopiston linjaukset ja periaatteet, tutkimuksen johtaminen) ja tutkimuksen arjen välillä on usein suuri. Tarvitaan vahvempi linkki strategisen tason sekä toisaalta yksiköiden ja palveluiden konkreettisen työn välille.
- Avointa tiedettä edistetään useassa eri yliopiston yksikössä samanaikaisesti. Nämä eivät välttämättä tiedä kaikkea toistensa työstä.
- Mitä kaikkea avoimeen tieteeseen kuuluu? Näkemykset vaihtelevat eikä yhteistä ymmärrystä pääse syntymään, mikä hankaloittaa keskustelua ja kehitystyötä.
- **Mistä lähdettiin liikkeelle:** avoimen tieteen johtaminen. Johtamisen jakaminen kolmeen tasoon, jotka kuvaavat organisaation sisäisiä rooleja ja vastuita: strateginen taso, taktinen eli koordinoiva taso ja operatiivinen eli paikallinen taso. (Lisätietoja: [Ehdotus avoimen tieteen johtamismalliksi Helsingin yliopistossa](#))

AVOIMEN TIETEEN JOHTAMISMALLI (HY 2022-)

Yhteisten
tavoitteiden
asettaminen

Yliopistotaso/
strateginen johtaminen –
Mitä tehdään?

Tutkimuksen
vararehtori ja
TINE

Yliopistotason
koordinaatio

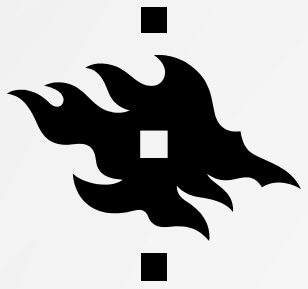
Yliopistotaso/
taktinen johtaminen:
Miten tehdään?

ATK ja
monitoimialainen
yhteistyö

Uusien käytäntöjen
luominen
tutkimuksen arjessa

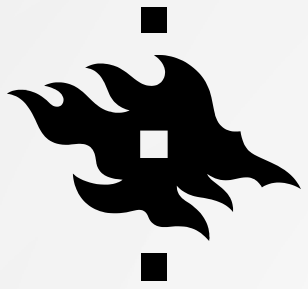
Paikallinen taso:
miten tehdään
kampus – ja
yksikötasolla?

Toimivalta
tiedekuntien
johdolta

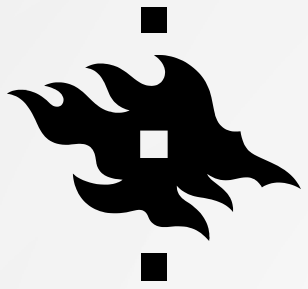
HY:N AVOIMEN TIETEEN KOORDINAATIORYHMÄ 2022–2025

- HY:n Tieteellinen neuvosto (tutkimuksesta vastaava vararehtori, tiedekuntien tutkimusvaradekaanit, tutkimuserillislaitosten johtajat, tutkimuksen toimialajohtaja) perusti lokakuussa 2022 erillisen työryhmän koordinoimaan avoimen tieteen yliopistotason kehittämistä. Ryhmän toimikausi on kolme vuotta (päättyy 10/2025) ja se raportoi toiminnastaan neuvostolle.
- Avoimen tieteen koordinaatioryhmän puheenjohtaja on kasvatustieteellisen tiedekunnan tutkimusvaradekaani, ja siinä on mukana tutkijoita yliopiston kaikilta kampuksilta sekä keskeiset avoimen tieteen palvelut (Yliopiston kirjasto, Tietotekniikkakeskus, Tutkimuspalvelut). Tutkijajäsenet ovat avoimen tieteen aktiiveja.

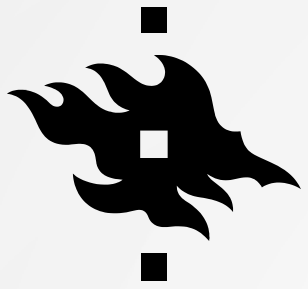
MITÄ KOORDINAATIORYHMÄN HALUTTIIN TEKEVÄN?

- Vastaa avoimen tieteen **strategisen tason linjausten** ja päätösten **valmistelusta**.
- **Koordinoi** yhteisiä **aloitteita** ja kehittämistoimia, joille on strategisella tasolla annettu mandaatti/resurssit
- **Tekee** strategisen tason päätöksentekaelimelle **esityksiä** eri tarkoituksiin tarvittavista resurssoinneista ja niiden tärkeysjärjestyksestä.
- **Vastaa** yhteisten palveluiden, tuen ja järjestelmien **koordinaatiosta** sekä niiden toimivuuden seurannasta.
- **Kerää tietoa** paikalliselta tasolta ja yliopiston ulkopuolelta tarpeen mukaan valmisteluun strategiselle tasolle. Varmistaa että **tieto kulkee** yo-tason ja paikallisen tason välillä molempiin suuntiin.
- Toimii **yhdysiteenä** niiden tahojen välillä, jotka osallistuvat avoimen tieteen kansalliseen tai kansainväliseen yhteistyöhön
- **Seuraa** toiminnan **tuloksellisuutta**
- **Ennakoi** yliopiston toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia

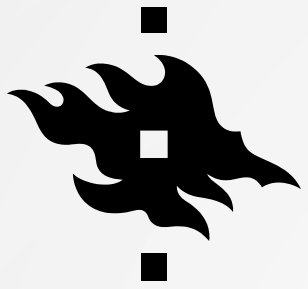
MIKÄ ON TOTEUTUNUT

- **Linjausten ja päätösten valmistelu:** avoimen julkaisemisen periaatteiden päivitys 2024–2025 (koordinaatioryhmä toimi päivityksen ohjausryhmänä)
- Kehittämistarpeiden priorisointi: avoimen tieteen kehittämistarpeiden kartoitus yliopistossa (2024) ja **priorisointiesitys keskeisistä kehittämiskohteista** (2025). Toteuttamissuunnitelman laatiminen (käynnissä). Toteuttaa myös tavoitetta yhteisten aloitteiden ja kehittämistoimien koordinoinnista.
- **Tiedonkulku** koordinaatioryhmän ja paikallisen tason (akateemiset yksiköt/kampukset) välillä: kokoukset, työpaja, kyselyt 2024 ja 2025
- **Yhdysside** avoimen tieteen kansallista ja kv-yhteistyötä tekevien välillä: ryhmän jäsenet mukana kansallisissa ja kv-verkostoissa, koordinaatioryhmälle kerrottiin AVOTT-linjaustyöstä, LERU-yliopistoverkoston avoimen tieteen aloitteista sekä EOSC-asioista

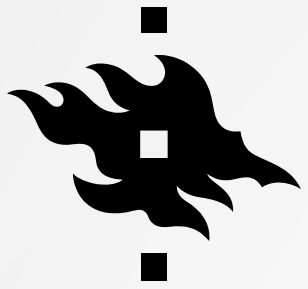
HAASTEITA JA KIPUKOHTIA

- Avoimeen tieteeseseen kuuluu monta osa-aluetta, ja **asiakysymyksiin perehtyminen vie aikaa**. Tämä on täytynyt huomioida kokousten valmistelussa.
- Avoimen tieteen **kenttä on laaja ja jatkuvassa muutoksessa** – määrittely aikaa vievää. Lisäksi ulottuu monelle toimialalle yliopiston sisällä, kansallisiin ja kv-toimijoihin, ym.
- Yliopistotason yhteys akateemisiin yksiköihin: jäi epäsäännölliseksi, **vaatisi toimintaa vahvemmin tukevia rakenteita**, käytäntöjä ja vastuuhenkilöitä, mutta ei saisi olla liian raskasta.
- Koordinaatioryhmän **rooli yliopiston johtamisjärjestelmässä**: mihin asioihin voidaan vaikuttaa?
- **Tunnettuus**: ryhmä ei välttämättä ole kovin näkyvä muille yliopiston toimijoille.

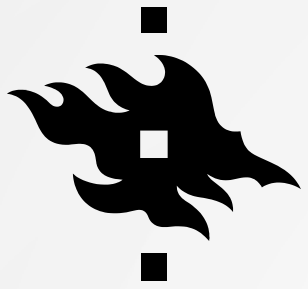
MITÄ OPIMME?

- Akateemisten edustajien ja palveluiden monialainen ja läpileikkaava **yhteistyö toimii**, kun **yhteinen tavoite** ja päämäärä selvillä.
- Avoimen tieteen johtaminen vaatii **taustoitusta** yliopiston kaikilla tasoilla; Mistä puhumme? Priorisointi?
- Avoimen tieteen koordinaatio isossa organisaatiossa vaatii **selkeyttä**. Selkeys edellyttää paljon **valmistelua** ja kulloinkin olennaisen tiedon suodattamista. Tämä paranee sitä mukaa kun ryhmän perehtyneisyys kasvaa.
- Avoimen tieteen tavoitteilla on **konkreettinen rooli** organisaation kehittämisessä ja kehittämisessä.

TULEVAISUUS

Koordinaatioryhmän jäsenet ovat todenneet yhteistyön toimivaksi. On saatu paljon aikaan. Eri toimijoiden välinen yhteistyö ja kokonaisnäkemys on tarpeen myös tulevaisuudessa: erityisesti tämä koskee avoimen tieteen palveluiden ja akateemisen henkilöstön välistä dialogia kehityksen suunnasta. Tällä hetkellä koordinaatioryhmän jatkosta käydään keskustelua.

AVOIMEN TIETEEN JOHTAMINEN ORGANISAATIOTASOLLA

- Miksi avoin tiede tarvitsee johtamista?
- Mistä avoimen tieteen asioista tulisi sopia organisaatiotasolla?

#WeAreHelsinkiUni

KIITOS!

Tiina Käkälä

Asiantuntija, tutkimuspalvelut

tiina.kakela@helsinki.fi

Tii Salminen

Asiantuntija, tutkimuspalvelut

tii.salminen@helsinki.fi